

Sygnatura akt III U 1050/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 28-01-2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Maria Dorywalska**

Protokolant: sekretarz sądowy Marcin Jamrószka

po rozpoznaniu w dniu 22-01-2015 r. w Koninie

sprawy **M. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o **emeryturę**

na skutek odwołania **M. G.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 26-09-2014r. znak: (...)

- I. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. G. prawo do emerytury w obniżonym wieku – od dnia 3 września 2014r.
- II. Zasądza od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującej kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.
- III. Stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie istnienia okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w sprawie przyznania prawa do emerytury.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 września 2014r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. odmówił M. G. prawa do emerytury w obniżonym wieku, bowiem na dzień 1.01.1999r. nie udokumentowała co najmniej 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Odwołanie od tej decyzji złożyła M. G. podnosząc, że organ rentowy winien doliczyć jej okres od 3.09.1975r. do 14.08.1979r. w okresach wakacyjnych i inne dni wolne od nauki w szkole (wolne niedziele, ferie zimowe, przerwy świąteczne), jako pracę w gospodarstwie rolnym matki Z. B., domagała się przyznania emerytury.

Pozwany organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, podnosząc, że wnioskodawczyni w tym okresie mieszkała w innej miejscowości, a wykonywana przez nią praca w gospodarstwie rolnym miała jedynie charakter dorywczy, a taka praca przecież nie może być uznawana za pracę w gospodarstwie rolnym.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 4 sierpnia 2014r. M. G. urodzona (...) zwróciła się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przyznanie jej emerytury w obniżonym wieku.

Wskazała, że jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, ale złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku otwartego funduszu emerytalnego, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Do wniosku dołączyła zaświadczenie z dnia 29.07.2014r., że od 15 sierpnia 1979r. do nadal jest zatrudniona w (...) w pełnym wymiarze czasu pracy oraz świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 28.07.2014r. wystawione przez (...) w K., iż w okresie od 15.08.1979r. do nadal stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonuje prace: kontrolera międzyoperacyjnego, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno – techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie A dziale XIV poz. 24 na stanowisku laboranta ruchowego od 15.08.1979r. do 31.12.2008r. Nadto jest zaznaczone, iż w okresie od 23.08.1983r. do 31.08.1984r. korzystała z urlopu wychowawczego.

Ponadto dołączyła zeznania 2 świadków, iż w okresie wakacyjnym od 3.09.1975r. do 14.08.1979r. pracowała w gospodarstwie rolnym matki Z. B., o pow. 1,76 ha położonym w D. gm. S..

Zaskarżoną decyzją z dnia 26.09.2014r. organ rentowy odmówił wnioskodawczyni prawa do emerytury, bowiem na dzień 1.01.1999r. nie udowodniła co najmniej 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawczyni do stażu pracy żadnego okresu pracy w gospodarstwie rolnym matki.

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie akt emerytalnych ZUS dotyczących zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych / tj. Dz. U. z 2013 poz. 1440 ze zm./ ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40 cytowanej ustawy tj. po osiągnięciu 55 lat przez kobiety, jeżeli w dniu wejścia w życie w/cytowanej ustawy tj. w dniu 1.01.1999 r. osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet,
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 cytowanej ustawy tj. 20 lat dla kobiet.

Emerytura, o której mowa wyżej przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Z kolei stosownie do treści § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. /Dz. U. Nr 8 poz. 43/ pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A co najmniej 15 lat, nabywa prawo do emerytury zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r.

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, że wnioskodawczyni urodzona (...) osiągnęła wiek emerytalny w dniu (...)

Posiada również wymagany okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach, gdyż udowodniła na dzień 1.01.1999r. wykonywanie takiej pracy przez 18 lat 2 miesiące i 8 dni, wobec wymaganych 15 lat (akta emerytalne wnioskodawczyni).

Przedmiotem sporu była natomiast okoliczność, czy wnioskodawczyni na dzień 1.01.1999r. posiadała wymagany okres zatrudnienia.

Na podstawie przedłożonych dokumentów organ rentowy uznał, że wnioskodawczyni na dzień 1.01.1999r. udowodniła 18 lat 2 miesiące i 8 dni okresów składkowych oraz 1 rok 2 miesiące i 16 dni okresów nieskładkowych tj. łącznie 19 lat 4 miesiące i 24 dni.

Organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawczyni żadnego okresu pracy w gospodarstwie rolnym matki Z. B..

Przepis art. 10 ust. 1 w/cytowanej ustawy stanowi, że przy ustalaniu prawa do emerytury jako okresy składkowe zalicza się:

1. okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
 2. przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
 3. przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia,
- przy czym tylko w zakresie niezbędnym do uzyskania brakującego okresu wymaganego do uzyskania emerytury.

Ust. 3 tego przepisu stanowi, że w/w okresów, nie uwzględnia się, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

M. G. ur. (...) od 9.11.1959r. do 12.03.1985r. zamieszkiwała w miejscowości R. gm. S. ze swoimi rodzicami Z. i W. małż. B.. W okresie od 1.09.1975r. do 20. (...). była zameldowana na pobyt czasowy w I. ul. (...) (internat), kiedy to pobierała naukę w (...) w I..

W okresie od 1974r. do 1990r. Z. B. prowadziła gospodarstwo rolne o pow. 1,76 ha położone w miejscowości D. gm. S..

Na podstawie zeznań świadków B. L. i T. K. oraz wnioskodawczyni Sąd ustalił, że M. G. po ukończeniu 16 roku życia, tj. od (...) w okresie wakacji tj. od 20.06.1976r. do 31.08.1976r., od 19.06.1977r. do 31.08.1977r., od 25.06.1978r. do 31.08.1978r. i od 1.05.1979r. do 14.08.1979r. (rozpoczęcie pracy zawodowej) pracowała w gospodarstwie rolnym matki Z. B.. Wykonywała wszystkie prace, jakie były prowadzone w gospodarstwie rolnym jak: przy omłotach, oprzątanii bydła i trzody chlewnej, przy uprawie ziemniaków, zboża. Prace w gospodarstwie rolnym matki wykonywała przez ponad 4 godziny dziennie.

Sąd dał wiarę zeznaniom w/w świadków i wnioskodawczyni, że M. G. pracowała w gospodarstwie rolnym matki w okresach wakacji, gdy pobierała naukę w I., gdyż są logiczne, przekonywujące i wzajemnie się uzupełniają.

Na podstawie świadectw szkolnych z okresu lat nauki w okresie 1975-1979r. Sąd ustalił, że nauka w I klasie Liceum zakończyła się 19.06.1976r., w II klasie 18.06.1977r., w III klasie 24.06.1978r., a świadectwo ukończenia Liceum otrzymała 30.04.1979r.

Zatem wakacje rozpoczynały się odpowiednio 20.06.1976r., 19.06.1977r., 24.06.1978r. i od 1.05.1979r. Wprawdzie wnioskodawczyni została wymeldowana z I.20.06.1979r., ale jednak od maja 1979r. przebywała w domu rodzinnym i pracowała w gospodarstwie rolnym matki.

15 sierpnia 1979r. wnioskodawczyni podjęła prace zawodową.

W ocenie Sądu pomocy wnioskodawczyni w pracach przy prowadzeniu gospodarstwa swojej matki świadczonej w tygodniu, podczas ferii, świąt i niedziel w czasie nauki w Liceum w I. nie można uznać za pracę w gospodarstwie rolnym (vide wyrok SN z 13.01.1998r. II UKN 433/97, wyrok SA w Krakowie z dn. 7.02.2013r. III AUA 1059/12).

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzić należy, że na podstawie przeprowadzonego postępowania wnioskodawczyni wykazała, że spełnia wszelkie niezbędne warunki do przyznania prawa do emerytury, gdyż udowodniła ponad 20 lat posiadania okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających.

Uwzględnienie bowiem spornych okresów od 20.06.1976r. do 31.08.1976r. od 19.06.1977r. do 31.08.1977r., od 25.06.1978r. do 31.08.1978r. i od 1.05.1979r. do 14.08.1979r. (łącznie 10 miesięcy i 21 dni) oznacza spełnienie warunku posiadania co najmniej 20 lat okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających.

W związku z tym Sąd na podstawie w/powołanych przepisów i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w pkt I wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 i 108 § 1 kpc oraz § 11 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28-09-2002. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tj. Dz.U. z 2013r. poz. 490).

Jednocześnie Sąd na zasadzie art. 118 ust. 1 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS uznał, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Ostatnia okoliczność niezbędna do wydania decyzji została ustalona w toku niniejszego postępowania. Dopiero na etapie postępowania sądowego można było ustalić, że M. G. jest uprawniona do żądanego świadczenia, bowiem dopiero przeprowadzone postępowanie sądowe pozwoliło ustalić, że wnioskodawczyni udowodniła okres stażowy wynoszący łącznie 20 lat.

SSO Maria Dorywalska